

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

село Стефан Караджа, община Вълчи дол, област Варна

тел.: 0878637236, e-mail: info-400118@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ПЕНКА СТОЯНОВА - директор

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

на Основно училище „Климент Охридски”
за периода: 2025 - 2030 година

„Европейско образование – българска традиция”

Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищно образование

Настоящата стратегията за развитие на ОУ „Климент Охридски”, с. Стефан Караджа е изработена в съответствие с изискванията на ЗПУО и приета на заседание на Педагогическия съвет – Протокол № 1.... / 15.09.....2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Общи положения
- II. Анализ на състоянието на образователната институция – PEST анализ, SWOT анализ
- III. Мисия
- IV. Визия на училището
- V. Принципи
- VI. Цели
- VII. Критерии и показатели за измерване на резултатите
- VIII. Обхват на стратегията
- IX. Финансиране

X. Администриране

XI. Мерки

XII. План за действие и финансиране - Приложение 1

XIII. Очаквани резултати

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата стратегия формулира приоритетните и задачите за развитие на училището в периода 2025-2029 г., планира действия за постигане на желаната визия, интегрира и ръководи действията на структури и лица, в училището, които имат влияние върху развитието му, за да осигури благоприятна среда за обучение, възпитание и социализация на учениците, да ангажира в по-голяма степен родителите като активна страна в процеса на образование и самите ученици, които да поемат отговорност за своето собствено учене и развитие. Стратегията за развитие на училището се актуализира на четири години или при необходимост. В унисон с посочените документи в центъра на образователния процес се поставя детето с неговите заложби, интереси и потребности.

1. Нормативната основа на Стратегията за развитие на ОУ „Климент Охридски” за периода 2025 – 2030 година е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието:

- ❖ ЗАКОН за предучилищното и училищното образование;
- ❖ Европейска референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- ❖ Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри;
- ❖ Закон за закрила на детето;
- ❖ Наредба № 5 за общообразователната подготовка;
- ❖ Наредба № 8 за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;
- ❖ Наредба № 9 за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- ❖ Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование
- ❖ Наредба за финансиране на институциите
- ❖ Наредба за приобщаващото образование;
- ❖ Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта;
- ❖ Проект „Успех за теб“, МОН;

Настоящата Стратегия за развитие на ОУ „Климент Охридски“, с. Стефан Караджа е разработена на основание чл. 70, чл. 263, ал.1, т.1 от ЗПУО. Тя обхваща периода от 2025 до 2029 година, като се актуализира на две години или при необходимост.

2. Кратки исторически данни. Статут.

Училището е създадено през 1922 г. в с. Стефан Караджа, общ. Вълчи дол, обл. Варна.

От основаването си до днес училището е изминало дълъг път, за да се утвърди днес като желано училище в общината. Много ученици са получили образованието си в това училище. Те винаги са търсили изява, стремели са се да бъдат по-знаещи и по-можещи.

Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според степента на образование е основно (I - VII клас). ОУ „Климент Охридски“ осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел интелектуално, емоционално, социално,

духовно, нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му. За постигане на целите си училището работи в партньорство с органите на местната власт. Училището има опит и добра практика за работа по национални програми и проекти. Непрекъснато обновяване и обогатяване на материалната база през всичките тези години разкрива облика на училището такова, каквото го виждаме днес – желана територия за ученици и учители. В ОУ „Климент Охридски“ към момента работят 14 педагогически специалисти и 6 служители и работници, обучават се 75 ученици от 1 до 7 клас в 7 паралелки. В часовете за занимания по интереси се развиват: талантите на учениците, интеркултурното образование, толерантността и недискриминацията, работа по национални програми и проекти, работа по проекти в мултикултурна среда. Подготовката на възпитаниците ни, гарантира добро представяне на НВО, както и успешна реализация или обучение в гимназиален етап. Усилията ни са насочени към дейности за намаляване броя на слабите оценки на учениците от IV и VII клас на НВО по БЕЛ и математика. Ръководството на училището получава заслужена подкрепа от Родителския клуб и Обществения съвет към училището. Оборудваната материална база със средства на ИКТ дава възможност за обучението по всички предмети да се ползват електронни платформи и учебници, интерактивни методи на преподаване, иновативни подходи. За нас е важно да включваме учениците в привлекателни дейности, които да увеличават интереса им към учебния процес. Благодарение на ЦМЕДТ „Амалипе“, ЦИОДУЕМ и други организации работим по проекти от 2015 г. Това е вдъхновение за прилагане на новости, създаване на трайни мотиви за учебна дейност у учениците чрез разнообразни форми на преподаване и обмен на добри практики. Важен аспект е повишаване на междукултурната осъзнатост на учениците, подобряване на езиковите и дигитални компетенции, за прилагане на европейските стандарти в обучението и най-вече за успешна работа, което да мотивира и учители, и ученици за качествено обучение и резултати за израстването им като равностойни граждани на България и Европа.

II Анализ на състоянието на образователната институция – PEST анализ, SWOT анализ

1. Анализ на факторите на външната среда - PEST- анализ

Влиянието на **външните фактори** върху развитието на образованието неминуемо има въздействие, изразяващо се в нарастваща дисхармония между мисията на училищната институция и неясно дефинираните изисквания към качеството на предучилищното и училищно образование.

Тази неопределеност доведе до изолация и изоставане на българското училище от социалните потребности.

Училището като институция функционира в условията на променена и агресивна среда, която оказва силно влияние върху мотивите за учене, а също така и върху поведението на учениците. Основният, очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна реакция, засягаща преобразуването на училищната система, промяна на целите, технологиите, отношенияето и стила на работа на учителите. Решаването на тази трудна задача преминава през мотивационната сфера на педагозите, а това е изключително деликатен и чувствителен проблем на днешното време .

При изследване на влиянието на външната среда е необходимо да се направата на т.нар. PEST анализ (въздействието на политическата, икономическата, социалната и технологична среда).

При анализ на тенденциите на външната среда се отчитат следите моменти:

- ❖ *Политическа среда* - Стратегическата цел на ЗПУО е повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище, качествена промяна в методите и организацията на обучение, внедряване на иновации на базата на ИКТ ново отношение към ученика и учителя, въвеждане на вътрешно и външно оценяване, нова образователна структура, децентрализация на образователната система.
- ❖ *Икономическа среда* - Нестабилна икономика, сравнително ниски доходи на средностатистическите семейства, безработни родители, слабо развит преход към пазарно стопанство, свиване на разходната част от бюджета на

училището, отпадане на ученици (често по семейно-битови причини), трудности в условията на пандемия и намалени финансови възможности на семейството.

- ❖ *Социална среда* - влошаване на демографските показатели, ниска заинтересованост на родителите, отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене, влошено качество на живота и предпочитания за мигриране в чужбина, неефективна социална политика за хората в неравностойно положение, често липса на мотиви в семейството за потребност от образование, обществена търпимост към отрицателните явления в обществото и престъпността, нарастване на социалните различия между учениците, ниска мотивация за учене и негативно отношение към училищната институция, очертаваща се криза за учителски кадри. Най-влиятелният фактор за промени и въвеждане на иновации в образователните институции са изменящите се потребности на потребителите /обучаеми, родители, работодатели/ в условията на конкурентна среда.
- ❖ *Технологична среда* - Подобряване на технологичното обезпечаване на училищата, въвеждане на ИКТ, интернет и електронно обучение, промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии, политика на национално ниво за внедряването на ИКТ в училище, нагласи и стремеж за подобряване на материално техническата база, създаваща условия за повишаване на ефективността на обучението, преодоляване на консерватизма в образованието, постигане на ново качество на образователния процес на основата на иновационното мислене. Технологичните иновации влияят върху материалната база за обучение и потребностите от нови специалности. Те водят до технологични промени в образователната среда като цяло и изискват нови компетентности у преподавателите. По тази причина и една от „ключовите компетентности“ за учене през целия живот са дигиталните компетентности.

На този етап външната среда оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на училището. Най-силно изразени негативни фактори са икономическата и социална среда, които имат определящо значение. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са противоречиви. Като член на Европейския съюз на България се налага да преследва целите на догонване и изравняване със стандартите на икономическо и социално развитие на останалите страни-членки.

Фактори	Положителни влияния	Негативни влияния
Икономически фактори	Определен стандарт за едногодишна издръжка на ученик	Нисък стандарт за 1 ученик, който в рамките на една бюджетна година не се актуализира в съответствие с реалната пазарна икономика на услугите, доставките, материалите и др.
Социокултурни фактори	Увеличава се раждаемостта, макар и в нисък процент. Училище с традиции в областта на извънкласните и извънурочни дейности, участие в състезания и конкурси.	Отрицателно отношение на част от обществото към училището. Нисък морално-психологически климат в социума. Отрицателно влияние на макросредата върху възпитанието на учениците и мотивацията им за учене. Потребителите - учениците и родителите, поставят изисквания, несъответстващи на програмата за развитие на средното образование. Ниска заинтересованост на някои родители/настойници. Наличие в училището на ученици с различно етническо самосъзнание, отглеждани от близки и роднини, които трябва да бъдат интегрирани. Липса на толерантност у някои родители и ученици.
Технологически фактори	Внедрени са съвременни технически средства за управление, обучение и комуникации	Липса на средства за закупуване на по-съвременни технически средства за провеждане на образователния процес и обновяване на вече остарелите такива.
Трудови ресурси	Наличие на висококвалифицирани педагогически кадри.	Дигиталните компетентностите на някои от кадрите не съответстват на новите изисквания на образованието.
Финансови ресурси	Редовно финансиране. Работа по програми и	Въведена система за делегирани бюджети. Нисък стандарт за един ученик.

	проекти.	Несъобразеност на стандартите с броя на учениците в училището като цяло.
Законодателство	Децентрализация на правомощията. Разработване и утвърждаване на програми за развитие на средното образование.	Постоянни изменения в нормативната уредба. Голям обем нормативни актове, без конкретни указания по прилагането им. Задължение по прилагане на специфични нормативни актове, пряко касаещи учебния процес.

2. Анализ на състоянието на училището – SWOT - анализ

I.	УЧЕНИЦИ:	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1.	Прием в училище	Няма ограничения в приема на учениците в училището. Това става с писмено заявление от родителите / настойниците на детето.	
2.	Брой ученици	Устойчив брой ученици през последните 3 години, разпределени в 7 паралелки – по една във всеки клас; За учебната 2025 / 2026 година – 75 ученика	Дисбаланс в пълняемостта на паралелките.
3.	Пътуващи ученици	Броят на пътуващите ученици се увеличава. През учебната 2025 / 2026 година пътуващите ученици са 45 . Транспортът на пътуващите ученици се извършва със с автобуси осигурени от община Вълчи дол. Осигурени са придружаващи учители.	
4.	Отпаднали	Няма отпаднали ученици.	Макар и малко на брой има ученици, заминали в чужбина, за които няма потвърждение. Има малък брой застрашени от отпадане ученици, поради икономически, социални и личностни причини.
5.	Преместени в други училища и причини	Учениците се преместват по семейни причини – най-често смяна на местоживееето на	

	за това	родителите.		
6.	Наказани	Няма такива		
7.	Невладеещи в достатъчна степен български език	В училището има над 50 деца-билингви	Затруднява се обучението по всички предмети	
8.	Ученици със СОП			
II.	КАДРОВИ РЕСУРСИ:	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	
1.	Учители	14 педагогически специалисти		
	Пол	11 жени и 3 мъже		
	Възраст	Средна възраст на педагогическите специалисти – 48 години		
	Образование	Всички педагогически специалисти са правоспособни учители, с висше образование-магистри, бакалаври		
	Квалификация	Високо квалифицирани педагогически специалисти:		

	Специалности	Няма специалист изобразително изкуство и музика	Часовете се дават на учител, неотговарящ на изискванията
	Незаети щатни бройки	Не	
	Наличие на педагогически съветник / психолог	Не	Бюджетът на училището не може да поеме разхода за заплатата на такъв специалист.
	Служители	шест	
	Квалифициционни дейности	Ежегодно се изготвя и утвърждава План за квалификационната дейност, който се следи и изпълнява. Осъществява се, както вътрешноучилищна, така и извънучилищна квалификация. Част от педагогическите специалисти са включени в проект „Квалификация на педагогическите специалисти” на МОН.	Много трудно се реализира вътрешната квалификация, поради заетостта на педагогическите специалисти.
III.	ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛЕН ПРОЦЕС:	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1.	Училищен учебен план	Съобразен е с желанието на учениците и възможностите на училището; своевременно се подават заявления от родителите / настойниците	

		на учениците, с които Педагогическият съвет се съобразява. Изготвя се и се приема от Педагогическия съвет в края на всяка учебна година.	
2.	Организация на ОВП	Целодневна организация на ОВП, с функциониращи 3 групи за ЦОУД. Добра организация на обедното хранене на учениците. Осигурен транспорт за пътуващите ученици, съобразен с графика на учебните занятия в училище.	
3.	Изпити	Изпити се организират при строго спазване на нормативната уредба	
4.	Резултати от състезания и конкурси	Постиженията на учениците са в различни области- наука, изкуство, извънкласни форми, спорт.	Не е достатъчно активно участието на учениците в областни и регионални състезания, олимпиади и конкурси.
5.	Успеваемост Среден годишен успех на училището	Средният годишен успех на училището е добър. В началото и в края на всяка учебна година се анализират резултатите от образователно - възпитателния процес и се планират дейности за цялостното развитие на учениците, стимулиране на техните заложби и интереси и усвояване на определени знания и умения Учениците се справят задоволително при	Учениците срещат трудности на НВО по БЕЛ

		провеждане на изпитите от НВО в края на IV и VII клас. Осигуреност на учениците с учебници - 100%	
6.	Неизвинени отсъствия от учебни занятия	Няма тенденция за допускане на голям брой отсъствия.	
7.	Работа за лично развитие на ученика – духовно, морално, обществено, професионално.	Непрекъснато се разширява и разнообразява извънкласната дейност, която през последните години основно се реализира по проекти Сформирани са и групи по ЗИ. Всички класни ръководители своевременно изготвят и представят планове си за работа с класа през учебната година. Учителите изготвят и в срок представят планове си за работа с учениците от групите за ЦОУД през учебната година.	Срещат се трудности при осъществяването на планираните мобилни извънкласни дейности, поради ограничениния бюджет на училището.
IV.	УЧЕБНО-ТЕХНИЧЕСКА И МАТЕРИАЛНА	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ

	БАЗА:		
1.	Сграда	През учебната 2025/26 година е започнат основен ремонт на основната сграда и пристройката. Изграждането на съвременна среда за образование допринася за подобряване качеството на образователния процес.Продължава работата по подновяване на МТБ.	Липса на достатъчно средства
2.	Класни стаи	4 класни стаи	
3.	Кабинети	2 кабинета; Компютърен кабинет; STEM кабинет	
4.	Физкултурен салон	Намира се в училищната сграда.	Необходимост от основен вътрешен ремонт.
5.	Открити спортни площадки	Две площадки: – за провеждане на подвижни и щафетни игри; – за отдих – Игрище – за баскетбол.	Необходимост от ремонт – подмяна асфалтирането
V.	ФИНАНСИРАНЕ:	СИЛНИ СТРАНИ ОУ”Климент Охридски” е общинско училище с	СЛАБИ СТРАНИ

1.	Начин на финансиране	права на второстепенен разпоредител с бюджетни средства. На лице са обективност, публичност и достъпност при разработване и управление на бюджета Основен източник на финансиране е делегираният бюджет, с който училището разполага. Редовно финансиране – няма спънки или забавяне от страна на общинското ръководство при превеждане на месечната субсидия.	Недостатъчно средства за МТБ, което е пречка за осъществяване на ремонтни дейности, които понякога са неотложни.
2.	Участие в програми и проекти	Педагогическият колектив има добър опит при разработване на проектни предложения по различни програми и проекти.	Нежелание на част от педагогическите специалисти да работят по НП и проекти.
3.	Други средства		
VI.	ВЪНШНИ ФАКТОРИ:	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1.	Семейна среда	По-висок процент на заинтересовани родители, подкрепящи училищните политики.	Има родители, които проявяват неангажираност към децата си и пренебрегват училищните задължения. Привличане и приобщаване на родителската общественост за активно участие в решаване на училищните проблеми и утвърждаване на обществения съвет като орган, подпомагащ цялостната училищна

		подкрепящи училищните политики.	неангажираност към децата си и пренебрегват училищните задължения. Привличане и приобщаване на родителската общественост за активно участие в решаване на училищните проблеми и утвърждаване на обществения съвет като орган, подпомагащ цялостната училищна дейност.
2.	Работа с родители	Активно се работи с родителите на децата от всички паралелки. Редовно се провеждат родителски срещи и часовете за консултиране на родители.	Слабо участие на родителите в родителските срещи, поради което се налага да се правят изнесени такива в отделните населени места. Това натоварва допълнително учителите.
3.	Връзки с неправителствени организации	Активно работим с ЦМЕДТ „Амалипе”	Няма създадено Училищно настоятелство
4.	Взаимодействие с институции	Добро взаимодействие с институции – РУО – гр. Варна; общинска администрация; Дневен център за работа с деца и хора с увреждания; МКБШПМН; РЗИ; БАБХ и др.	Слаба комуникация с отдел „Закрила на детето“ за преодоляване на безпричинни отсъствия и обхват и задържане на децата и учениците.

ВЪЗМОЖНОСТИ

- Задържане на учениците в прогимназиален етап в училището.
- Мотивиране на учениците за по-високи резултати в учебната работа и НВО.
- Повишаване капацитета на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на учениците.
- Заемане на лидерска позиция при осъществяване на образователните политики в общината.
- Разширяване на извънкласните дейности и заниманията по интереси.
- Единодействие на цялата педагогическа колегия и стремеж да се защитава и развива добрия имидж на училището.
- Организиране на дарителски кампании, благотворителност и спонсорство.
- Разширяване и разнообразяване на работата по проекти и национални програми.
- По-целенасочено прилагане на интерактивни методи на обучение за стимулиране на интереса на учениците, иновации и проектно-базирано обучение по всички учебни предмети.
- Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците.

- Разумно планиране и разходване на финансовия ресурс на училището.
- Непрекъсната връзка с родителите, приобщаване на семействата към живота на училищната общност.
- Системен контрол върху качеството на обучението.

III МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

ОУ „Климент Охридски” гарантира осигуряването на условия за непрекъснатост на обучението, като включва и приобщава всеки ученик, създава възможности да го подготви за пълноценен живот, като му дава възможност да придобие необходимия набор от знания, умения и компетенции, възпитава и подкрепя личностното му развитие, в съответствие с изискванията на ЗПУО и поднормативните му актове.

Училището изгражда личности с компетентности и отговорно лично поведение, с ярко изразено гражданско съзнание, способни за ефективна обществена реализация. Развива компютърните технологии, използване на нови визуални средства за преподаване, електронни платформи за обучение. В часовете за занимания по интереси формира общочовешки и национални ценности, развива индивидуалността и стимулира творческите заложби с цел подобряване на основните лингвистични, презентационни и социални умения. Дава практическата ориентация и насоченост на учебните програми, съобразени с личностните и възрастови възможности на ученика. Поддържа и усъвършенства материално-техническата база на училището в съответствие с актуалните методи и техники на обучение за развитие на творческите заложби на учениците и за физическа активност и спорт. Предоставя устойчиво развитие на образованието, изучава на креативното мислене и по-голяма информираност на цялата училищна общност.

IV ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

ОУ „Климент Охридски“ да продължи да се утвърждава като притегателна образователна институция в общината. Да отстоява собствения облик на училището с разнообразни занимания по интереси и извънкласни дейности по избор. Запазване на екипа от висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да прилагат държавните образователни стандарти, като успешно прилагат иновативни методи, включително и при електронно обучение от разстояние и повишават своята квалификация. Успешно модернизиране и оптимално адаптиране към европейските изисквания за качествено образование, ефективно и перспективно инвестиране на финансовите ресурси за съвременно оборудване на учебните кабинети, класни стаи и библиотека с кът за отиди.

Създаването на STEM център е осъществен приоритет в работата на училищното ръководство и има за цел мотивирането на учениците за изучаване на природни науки и технологии, повишаване на образователните резултати, придобиване на система от компетентности, знания, ключови умения и нагласи, ориентирани към практическото приложение на знанията и кариерното ориентирание на учениците.

Приобщаване и подкрепящо образование, с осигурена обща подкрепа на деца и ученици, чиито майчин език е различен от българския.

Разширяване на възможностите за целодневната организация на учебния процес в начален етап, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

Продължаване на съвместните ни дейности с ЦМЕТ „Амалипе“, ЦОИДУЕМ и др., както и участието ни по национални програми, като създадем цялостна организация, в която да бъдат включени ученици и техните семейства, педагози, представители на Обществения съвет и на местните общности.

Възпитаване и изграждане на дух на родолюбие, за задълбочаване и разширяване инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на нашия регион и на родината ни, чрез изграждане на тематични кътове и участие във фестивали конкурси и състезания на регионално и национално ниво.

V. ПРИНЦИПИ НА РАЗВИТИЕТО

В ЗПУО ясно и категорично образованието е дефинирано като национален приоритет. Основни принципи при разработването на стратегията са както общоприетите училищни ценности, произтичащи от нормативните документи, така и изведените четири приоритетни стълба в доклада на ЕК по образование: Учене за знания и компетенции („да се учим да учим“) Учене за практическо изпълнение на различни задачи и за самостоятелно справяне с професионалните задължения („да се учим да правим“) Учене, насочено към професионални умения – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно за постигане на общи цели („учене, за да живеем в разбирателство с другите“) Учене, насочено към оцеляване в ситуации на промени, конфликти и кризи („да се учим да бъдем“). ОУ „Климент Охридски“ е ориентирано към интереса и мотивацията на детето и ученика спрямо възрастовите и социални промени в живота му и способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

Други принципи:

❖ Ориентираност към личността

Най-важната задача за нас е успехът на отделната личност. Нашата цел е да подготвим бъдещите граждани за учене през целия живот, като предоставим качествено и отговарящо на световните тенденции образование и възпитание. Доброто образование, което дава нашето училище, дава възможност на децата и младите хора да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото.

❖ Равен достъп

Всеки ученик постъпил в училището има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му. Училището запазва и развива таланта на всяко дете, така че да живее пълноценно, да придобива с радост нови знания и умения и да изразва като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност.

❖ **Съхранение и развитие на българската образователна традиция, сътрудничество**

„Европейско образование – българска традиция” е мотото на училището. Успешната образователна и възпитателна политика, като се започне от начален етап и се стигне до прогимназиален етап, се основава на широко участие в сътрудничество с други институции - от концепцията до изпълнението. Обучението и преподаването се основават на търсене на комбинативен подход за постигане на поставените цели, защото екипната работа и подкрепа за нас са ключовото звено за постигане на образователни резултати и повишаване качеството работата ни, към което се стремим и за което работим.

❖ **Отговорност и гъвкавост**

Всички членове на педагогическия колектив и помощно-обслужващия персонал са ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището и носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие. Хуманизмът и толерантността са ключови фактори за постигането на единство в многообразието. Обучението, подготовката и възпитанието на учениците се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.

❖ **Иновативност и ефективност**

Административното ръководство и педагогическият колектив демонстрира воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати. За ОУ „Климент Охридски“ усъвършенстването и професионалното развитие на преподавателите и устойчивото развитие на образованието са най-важните сфери за модернизация и интернационализация на обучението. Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.

❖ Автономност

Училището, като част от образователната система на община Вълчи дол ползва автономия да провежда собствена политика отговаряща на всички нормативни изисквания.

❖ Отчетност и прозрачност

Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките. Откликване на изискванията на обществото за устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управление и състояние. Законосъобразност. Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на законите и всички нормативни актове в нашата страна. Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на учениците и се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

VI. ЦЕЛ НА СТРАТЕГИЯТА

Стратегическите цели и приоритети за развитие на ОУ "Климент Охридски", произтичат от:

- приетите проекти на национални стратегии за развитие на средното образование;
- приетите нормативни актове за развитие на средното образование;
- приетите Държавни образователни стандарти;
- приетите модели за структурата и функционирането на средното образование;
- приетите модели на контролна дейност в системата на народната просвета.

1. Главна цел

Дългосрочната политика на училището е свързана с постигане на устойчиви резултати в обучението. Нуждата от развиващо се образование, придобиването на ключови компетентности като - знания, умения и нагласи, повишаването на културната осъзнатост са част от личностното развитие на всеки от нас, за да достигнем европейски стандарти в обучението.

Утвърждаване на ОУ „Климент Охридски“ като силна и активна общност, в която всички заинтересовани страни си сътрудничат за създаването на подкрепяща образователна среда, насърчаваща разгръщането на потенциала на всеки ученик, стимулираща интелектуалното, творческото и личностното му развитие и подготвяща го за успешна социална реализация и отговорно гражданство в общество на глобализация, мултикултурализъм и засилваща се конкуренция.

➤ Стратегически цели:

1. Повишаване на резултатите от учебната работа и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик.

2. Повишаване ефективността на управлението на училището.

3. Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални програми и проекти и тяхното реализиране.

4. Осигуряване на съвременна и адекватна на образователния процес материална и технологична обезпеченост на училището.

➤ Оперативни цели и дейности за постигането им:

1. Повишаване на качеството и ефективността на учебната дейност и подобряване на постиженията на учениците по всички учебни дисциплини.

- 1.1. Осигуряване на широк достъп на учениците до съвременните технологии и разнообразни средства за информация.
- 1.2. Създаване на условия за по-голяма практическа приложимост на обучението, по-голяма връзка с реалния живот и ориентирване към конкретни резултати.
- 1.3. Повишаване на резултатите от външното оценяване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
- 1.4. Формиране на положително отношение към училището и ученето, стимулиране на участието във всички форми на учене: формално образование, неформално обучение и самостоятелно учене.
- 1.5. По-широко използване на иновативни методи на преподаване и учене: интерактивни методи, компютърно и проектно-базирано обучение.
- 1.6. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.
2. Обучение и възпитание на учениците, гарантиращи успешна социализация, отговорно гражданско поведение и емоционално израстване.
 - 2.1. Повишаване процента на учениците, демонстриращи социална култура и поведение, което допринася за развитието на позитивна образователна среда.
 - 2.2. Разширяване и разнообразяване на формите за обучение и възпитание в дух на патриотизъм, демократично европейско гражданство, екологично поведение, потребителска култура, в съответствие с нормативните изисквания, заложи в ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
 - 2.3. Развитие на действащо и инициативно ученическо самоуправление.
3. По-широко ангажиране на семейството и местната общественост в живота на училищната общност.
 - 3.1. Разширяване на участието на семейството в училищния живот, обучението, възпитанието и социализацията на учениците.
 - 3.2. Подобряване на комуникацията и сътрудничеството между училище, родители и представители на местната общност.
 - 3.3. Повишаване на семейната и обществената осведоменост по теми и въпроси, свързани с образованието.
 - 3.4. Приобщаване на родителската общност за активно взаимодействие при решаване на важни за училището въпроси и проблеми.

3.5. Популяризиране на дейността на обществения съвет.

3.6. Създаване на ефективна система за взаимовръзка с родителите и обратна информация за успеха, развитието и поведението на учениците.

3.7. Заздравяване на връзките и партньорствата със заинтересовани страни и представители на местния бизнес с цел осъществяване на общи проекти и спонсорство.

4. Провеждане на политика за подкрепа на личностното развитие на учениците и за разгръщане на техните таланти и способности.

4.1. Интегриране на иновативни форми и методи на възпитателна работа с оглед цялостно личностно развитие на учениците.

4.2. Създаване на условия за изява на всички ученици в съответствие с техните способности, възможности и желания.

4.3. Активна работа в посока творческо развитие на учениците и утвърждаване на училището не само като образователен, но и като духовен и културен център.

4.4. Създаване на условия и осигуряване на широк спектър от извънкласни форми в свободното време на учениците.

4.5. Обмен на добри практики за възпитателна работа с учениците.

4.6. Популяризиране постиженията и изяви на учениците.

5. Подобряване имиджа на училището, утвърждаване на облика му и прилагане на ефективни форми за комуникация с медиите и с широката общественост.

5.1. Издигане престижа на училището и утвърждаване на доброто му име в условията на растяща конкуренция.

5.2. Развитие на училищните традиции, създаване на нови, утвърждаване на уникалния образ на училището и изтъкване на неговите силни страни и на предимствата му пред останалите образователни институции в региона.

5.3. Утвърждаване на авторитета на учителите, работещи в училището.

5.4. Популяризиране постиженията на училището, получените отличия и награди от ученици и учители.

5.5. Прозрачност на публичната дейност на училището, отчетност по важни направления от дейността му.

5.6. Обогащане на училищни символи и ритуали.

6. Развитие и управление на безопасна, поддържаща и хуманна образователна среда, в която екипната работа,

взаимното уважение и общочовешките ценности са ценени и прилагани.

6.1. Осигуряване и гарантиране на такива условия за учене на учениците и работа на учителите, при които те разгръщат оптималния си капацитет, а нивата на стрес са минимални.

6.2. Поддържане на безопасна среда и здравословни условия навсякъде в сградата на училището и в прилежащите пространства.

6.3. Подобряване на образователната среда - комуникацията в рамките на училището посредством създаване на сплотени и активно работещи училищни екипи.

6.4. Създаване на механизми и инструменти за гарантиране на сигурността и реализиране на мерки за закрила на здравето и безопасността на учениците, педагогическия и непедагогическия състав в училище.

6.5. Реализиране на конкретни мерки, основаващи се на принципите за превантивен контрол.

6.6. Провеждане на дългосрочни действия, касаещи здравното образование, физическата култура, гражданските права и творческите дейности, отнасящи се до непосредствената сигурност и безопасност на децата в училище.

6.7. Развитие и подобряване във външната и вътрешна среда на училището.

6.8. Удовлетворяване на специфичните образователни потребности на учениците, съгласно ДОС за приобщаващо образование.

7. Усъвършенстване на системата за квалификация, перманентно обучение и професионално развитие на ръководния, педагогическия и административния персонал.

7.1. Квалификация на педагогическите специалисти във връзка с ОРЕС, работа в мултикултурна среда и прилагане на компетентностния подход.

7.2. Оптимизиране структурата на изградената и действаща в училището система за квалификация. Разнообразяване на формите за квалификация.

7.3. Квалификация на класните ръководители за работа с родителите и с ученици в риск.

7.4. Продължаваща подготовка и сертифициране на учителите за иновативно използване на ИКТ.

7.5. Насърчаване на формалното, неформалното и самостоятелното учене през целия живот.

7.6. Развитие на квалификацията на училищното ръководство и административния персонал.

7.7. По-активно прилагане на форми за вътрешноучилищна квалификация: практически семинари, обмен на добър педагогически опит. Създаване и използване на рамка за споделяне на добри практики.

7.8. Подпомагане кариерното развитие на учителите.

- 7.9. Синхронизиране на квалификацията с изискванията на ЗПУО и ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, потребностите и интересите на педагогическите специалисти.
8. Ефективно внедряване на ИКТ в цялостната дейност на училището и с оглед подготовката на учителите и учениците за учене, работа и живот в съвременното високотехнологично и информационно общество.
- 8.1. Продължаващо модернизиране на материално-техническата база на училището в сферата на информатизацията и новите технологии.
- 8.2. Развитие на информационно-методическа среда: създаване и споделяне на електронни „банки“ с педагогически материали, образователни ресурси, урочни планове.
- 8.3. Създаване на условия за усъвършенстване на дигиталната компетентност на учениците и за развиване у тях на мотивация за получаване на знания, непрекъснато самоусъвършенстване и критично мислене посредством използване на модерни ИКТ.
- 8.4. Продължаващо внедряване на новите ИКТ с цел повишаване ефективността на обучението.
- 8.5. Създаване на по-ефективна връзка между училището и родителите посредством прилагане на ИКТ.
9. Насърчаване и повишаване на грамотността.
- 9.1. Постигане високо равнище на функционална грамотност на учениците.
- 9.2. Изграждане на образователна среда, насърчаваща грамотността.
- 9.3. Насърчаване на дигиталното четене.
- 9.4. Повишаване на квалификацията на учителите с набор от компетентности, свързани със съвременните аспекти на четенето.
10. Подобряване и естетизиране на материалната база, интериора и екстериора.
- 10.1. Подобряване състоянието на външната и вътрешна среда.
- 10.2. Естетизация на коридорите, класните стаи и кабинети.
- 10.3. Подобряване на спортната база (открита и закрита).
- 10.4. Естетизация на училищния двор.

VII. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Област „Управление на институцията”

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

- 1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието.
- 1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието.
- 1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието.
- 1.4. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието.
- 1.5. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по- високо качество за образованието.

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

- 2.1. Участие в национални програми и проекти. Разработване на училищни проекти.
- 2.2. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета.

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноинституционално ниво.
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическите специалисти, проведена от други институции.
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището.
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини.
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Показатели:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала.
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения.
- 5.3. Делегиране на права.
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите.
- 5.5. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно (материално и финансово) подпомагане на извънкласни дейности.
- 5.6. Качество на административното обслужване.

Област „Училищна среда”

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда.
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социална институция

Показатели:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП.
- 2.2. Наличие на Етичен кодекс и правила за разрешаване на възникнали конфликти.
- 2.3. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти.

- 2.4. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 2.5. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

Показатели:

- 3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда.
- 3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица.
- 3.3. Наличие на съвременно оборудвани класни стаи и кабинети.
- 3.4. Осигуреност с материали и консумативи.
- 3.5. Достъпен за всички ученици и по всяко време на учебния ден интернет.
- 3.6. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището.
- 3.7. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

- 4.1. Система за движение на информацията.
- 4.2. Осигуреност на училището с мрежова и комуникационна свързаност.
- 4.3. Наличие и качество на компютърна и комуникационна техника.

Критерий 5: Учебна дейност

Показатели:

- 5.1. Подготовка и планиране на уроците.
- 5.2. Структура на урока – ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол.
- 5.3. Планиране и използване на ИКТ, интерактивност, иновации в урока.

Критерий 6: Оценяване и самооценяване

Показатели:

6.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

6.2. Известни на учениците критерии за оценка.

6.3. Ритмичност на оценяването.

6.4. Изградени умения у учениците за обективно самооценяване.

Критерий 7: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Показатели:

7.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

7.2. Умения за работа в екип в паралелката.

7.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в клас.

Критерий 8: Резултати от обучението

Показатели:

8.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII клас.

8.2. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.

Критерий 9: Надграждане на знания и умения

Показатели:

9.1. Организирани от училището състезания, конкурси и др.

9.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.

9.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

9.4. Изградени екипи за работа по проекти.

Критерий 10: Педагогически постижения

Показатели:

- 10.1 Относителен дял на учителите с придобита следипломна квалификация спрямо броя на заявилите такава.
- 10.2.Относителен дял (%) педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация
- 10.3. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация

Област „Социализация, възпитание и приобщаване на учениците”

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

- 1.1.Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите.
- 1.2.Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
- 1.3.Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.
- 1.4. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

Критерий 2: Дейности по основни направления на социализация и приобщаване

Показатели:

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия.
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им.
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.

- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците.
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
- 2.8. Ритуализация на училищния живот.

Област „Училищно партньорство”

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1. Партньорство между преките участници в училищното образование.
- 1.2. Създадени условия за подкрепа на млади учители.
- 1.3. Включване на учителите в управлението на промените в училището.
- 1.4. Партньорство на училищното ръководство с професионалните общности, обществения съвет и екипа на ученическото самоуправление.
- 1.5. Средна посещаемост (%) на родители на родителски срещи.
- 1.6. Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.7. Участие на родителите в организирани от училището извънкласни дейности.
- 1.8. Осигурен достъп на родителите до учебната документация.
- 1.9. Дейност на обществения съвет.

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

- 2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление.
- 2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията.
- 2.3. Взаимодействие с местната обществност.
- 2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешно нормативни документи, предложения, мнения, становища, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията.

2.5. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

VIII. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА

Ученици; Педагогически специалисти от училището; Директор; Административни служители; Непедагогически персонал; Родители – чрез обществен съвет; Социални партньори и други заинтересовани страни.

IX. ФИНАНСИРАНЕ

ОУ „Климент Охридски“ има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция като план от дейности, обхващащ управленски задължения, политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва: поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват, за да бъдат постигнати тези цели; работна дейност и практики; мерки за контролиране на потенциалния риск. Въвеждането на делегиран бюджет, като модел на финансиране и управление на финансовите ресурси в системата на училищното образование, не е положителна стъпка за нашето училище. Финансовите ресурси не достигат, но ще бъдат насочени към постигане на целите на училищната образователната политика. През четиригодишния период по изпълнение на стратегията ще разчитаме на поэтапно увеличение на средствата за образование. Увеличението на финансовите средства вероятно ще бъде съпроводено с усиляване на фокуса върху резултатите и подобряване на ефективността за използване на ресурсите и обвързване финансирането на училището с постигането на целите и задачите за качествено образование, с включване на повече фактори, определящи различия в разходите на един ученик, във формулата за разпределение на средствата, включване на елементи като качество на обучението, посещаемост и брой на завършилите ученици в модела на разпределение на средствата в системата.

Извън единните разходни стандарти можем да разчитаме на средства:

- За учебници и учебни помагала;
- За подпомагане на физическото възпитание и спорт;
- За подобряване на материално-техническата база на училищата;
- За целодневно обучение;
- За ремонтни дейности
- всички други целеви средства, за които има отделно регламентиран ред и условия за разпределение.

Увеличение на приходите ще се реализира от кандидатстването ни по различни национални програми на МОН, на общинско ниво, както и по проекти към ЦОИДУЕМ. Заплащането на труда на учителите и служителите в училището ще се извършва съгласно вътрешните правила за работна заплата и системата за финасово управление и контрол.

Нашите усилия ще бъдат насочени към:

- Подобряване на механизмите за контрол, отчетност и отговорност при управлението на финансовите ресурси на ниво училище.
- Повишаване на капацитета ни за оползотворяване на средства от Европейския съюз. Ефективно и прозрачно използване на средствата по национални програми и проекти, което означава усвояване на ресурсите по предназначение, за добре планирани проекти и по-добро постигане на целите като цяло.
- Създаване на условия за повишаване притока на публични и частни средства към училището. Осигуряване на условия за родителско и гражданско участие в управленската и финансовата дейност на училището.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл.22, ал.2, т.17 от Закона за предучилищното и училищното образование. Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на мерки, политики и дейности.

Х. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическите и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране. Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Всеки представител на образователната институция е ангажиран с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол.

XI. МЕРКИ

1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в ОУ „Климент Охридски”.
2. Периодично запознаване на екипа с промените в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира пряка ангажираност на лицата в него.
3. Актуализация на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.
4. Актуализиране на учебни планове и програми в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.

Срокът за изпълнение на стратегията е краят на 2029 година.

Стратегията се актуализира в случай на значителни промени в организацията на работа в училище или в нормативната база на средното образование.

Със стратегията за развитие на училището са запознати всички членове на колектива, учениците, родителите, РУО Варна и финансиращият орган – община Вълчи дол.